

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. április 7

Csütörtök.

XXIII. évfolyam. 28. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petítőért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Udvartartás.

Az ellenzéki lapok folyton támadják az udvart, és ily hangon nyíla koznak a független-párti képviselők is. Minden alkalmat megragadnak, amivel dokumentálhatják a dynasztia elleni elégedetlenségüket. Ezen paszsziójuk kielégítésére jó alkalom megint az udvartartás költségének az emlése. Előre hirdetik, hogy azt meg fogják akadályozni, mert nincs magyar udvartartás, az osztrák császár udvari fényét pedig nem hajlandók magyar pénzen is emelni.

Helytelen eljárás biz az, hogy a dynasztia ellen szakadatlan támadások intézteknek!... Az ily eljárás nem igen illusztrálja lojalitásunkat. Holott a magyar nemzetre nélkülözhetlen szükség a királysági intézmény fentartása, korona nélkül, kéve módjára összemenne a nemzet. Ha val kinek, úgy a magyar nemzetnek az érdeke, a koronával való összeforrás. Ezen célt pedig azzal elő nem mozdítjuk, ha folyton az ellentéteket fedezzük fel az udvar és a magyar nemzet közt.

Az nem ok az ellentétek előidézésére, hogy nincs a korona képviselője sürűbben Budapesten. Mert ha ez tény is, de a régi állapotokhoz képest mégis csak van haladás. A Habsburgok trónra jutása óta, ritka volt a királylátogatás hazánkban, mint a fehér holló. És maga Hunyady Mátyás is Bécsbe helyezte át királyi fészket.

A politikai helyzet újabbi változtával, mely a német egység létrejöttével alakult át, a dynasztia helyzete is alakuláson menve át, a király látogatás nem megy már esemény számba, habár még nem is valósult meg azon kívánatunk, hogy hosszabban időzzék nálunk az uralkodó. De ez nem lehet ok arra, hogy folyton erős kifakadásokat tegyünk a korona ellen s „idegen Háznak“ nevezzük a dynasziát. Ily inzultáló fegyverekkel meg nem valósítjuk azon fentebb jelzett óhajunkat.

Valóságos divattá vált tiszteletlenül irni és szólni a koronáról és az uralkodó Házzal. Minden pelyhedt szakálu ellenzéki hirlapíró azzal akarja magára vonni a közfigyelmet, ha jól odamondogat a dynasziának. Kéjeleg az örömréztben, hogy bátor férfinak tünik fel. Ugyanigy tesznek a független párti képviselők is, egymást licitálják felül az erős dynasztia ellenes támadásokban.

Lehet-e ily eljárással összesimulás nemzet és dynasztia közt?... Egyenlítő-e az utat az oly eljárás, a mi Kolozsvárt is lefolyta Mátyás-szobor leleplezésekor, hogy

folyton rettegtünk mi itt lakók, nehogy sikerüljön az izgatásnak demonstrációt előidéznie a király képviselője ellen. Voltak tüntetések, de hogy még nagyobbá nem válhattak, a legnagyobb erőfeszítésébe került az a higgadtabb elemeknek.

Az összesimulásra nem alkalmas eszköz, a dynasztia elleni szakadatlan erős támadások. Már néhai Szilágyi Dezső megmondta, hogy kár a trónörököszt elidegeníteni a folytonos támadásokkal. Arany igazság rejlett a Szilágyi nyilatkozatában. És sajnos, hogy a független-pártiak nem akarják ezt megérteni.

Kívánatos-e az udvartartás költségei emelését megakadályozni?... Megakadályozni ugyan nem lesz lehetséges, de koserü nyomokat fog maga után hagyni, az erős támadások következtében. Holott nekünk erre semmi szükségünk. Mert Ferencz József a legalkotmányosabb király, a ki valaha a magyar koronát viselte, és nincs utjában a nemzet haladásának, a magyar nemzeti állam kiépítésének. A mostani válság is tragikusan végződött volna, ha ne öreg királyunk tartsa kezében a kibontakozás fonálát. És ő az első Habsburg Házbeli király, a ki megfordul köztünk is sürűbben.

Az csak üres beszéd, hogy nincs magyar udvartartás! A mikor a király Budapesten van, az udvartartás kizárólag magyar. És mikor nincs is köztünk, azért nem kong az ürességtől a budai várak, mert József főherceg fia ott lakik a családjával s állandóan ott van a m. k. testőrségnek is a fele létszáma. És bizonynyal eljön az idő, a midőn az év egy részét, avagy talán felét is, a budai királyi lakban fogja tölteni a korona képviselője.

Azon ragyogó királyi palota, aminőhöz fogható nincs széles a világon, nem fogja nélkülözni fölséges gazdáját sem. Mindennek eljön a maga ideje. Már is megtevődött az első lépés arra nézve, hogy lehetővé tétessék egy fényes udvar elszállásolhatása, a volt szűk királyi lak kibővített s ma-holnap teljesen elkészül. A legmagyarabb főhercegi ág állandóan Budán lakik, hogy az udvartartás kinyomata látható legyen akkor is, amikor maga az uralkodó nincs köztünk.

De hogy mentől előbb bekövetkezzék azon idő, hogy uralkodónkat többször üdvözölhessük a magyar királyi rezidenciában, kissé változtasson az ellenzék is a medorán, és ne izgasson a dynasztia ellen. Az udvartartási költség emelését meg kell adnunk, mert az ártalmunkra

nem fog válni. Meg aztán az sem áll, hogy az udvar állandóan Bécsben tartózkodik, az év egy negyedét az uralkodó rendesen Ischlben tölti el. Ha ehhez vesszük a több hetes katonai gyakorlatokat és mint most is, a több hetes Budapestre jövését, Bécsre jut úgy félévi tartózkodás.

És mert úgy a magyar nemzet, mint az uralkodó Ház egymásra vannak utalva, be kell következnie azon időnek, a midőn állandóbb tartózkodási helye lesz az uralkodónak a budai királyi lak, mint a hogyan az a jelenben vagyon. A természetben nincs ugrás és nem erőszakolható ez a megszokottságban sem. Majdnem négy százados udvari szokást nehéz megváltoztatni. A bécsi Burg volt az udvar lakása annyi századon át. Magyar királyi lak a mohácsi vész után nem is volt. De lett megint és nem ábrándkép az már többé: hogy az nem csak külsőleg fogja hirdetni a királyság létezését, hanem a korona viselője tartózkodási helye is lesz huzamosabb időközön át.

Ezt fogja az átalakult politika megvalósítani, és ezt előbbre kell nekünk is vinni — tapintatos magatartással. És így ne tüntessen az ellenzék, a kívánt udvartartás költségeinek az emelése ellen. Sajátítsunk végre mink is el némi mérsékletességet s ne járjunk mindég a túlzásokban. A korona és nemzet köztü egyetértést sikerült létrehozni, ezt továbbra is ápolnunk kell, s majd ez maga után vonja azon vágyunkat is: hogy többször láthassuk uralkodónkat a budai királyi rezidenciában.

Ürmössy Lajos.

— Az ujoncok bevonulása. A „Magyar Nemzet“ szerint a most besorozott 1903 évfolyambeli ujoncok május 1-én vonulnak be és szolgálati idejük 1907. december hó 31-ig tart. Az önkéntesek október 1-én vonulnak be és mint rendesen 1905. év október 1-ig szolgálnak.

A vasutasok ügye. A kormány az államvasuti alkalmazottaknak tett ígéreteit minden vonalon fentartja és beváltja s a husvétü ünnepek után összeülő képviselőház elé terjeszti nyomban a törvényjavaslatot, melyben felhatalmazást kér arra, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésének rendezését haladéktalanul eszközölhesse s a javított fizetések különböztetést szintén folyósíthassa. — Ez úgylben Lukács pénzügyminiszter most folytatja a tárgyalásokat Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterrel s az ügy április folyamán teljesen rendezve lesz. A kormánynak az a törekvése, hogy a 6-7 millió koronányi fizetésemeléssel tökéletesen kárpótolja azon alkalmazottait, a kik eddig háttérbe szorultak vagy mellőztettek az állami tisztviselőkkel szemben.

KÜLFÖLD.

Orosz-japán háború.

Az orosz japán háborúban a esőngesui előesetározással csakugyan megkezdődtek a koreai harcok, a nagyobb hadműveletek. A japán hadsereg megszállotta Liang-Könt, mely város a Pekingbe vezető úton fekszik Csöng-Csutól nyugatra 13 mérföldnyire.

A távirat kiemeli, hogy Liang-Kön igen erős hely, melyből erőlyes védőket nehéz kiszorítani. A japánoknak mindazonáltal könnyen sikerült, az oroszokat ebből a helységből kiszorítani.

Ezek szerint a japánok már a legközelebbi napokban meg fogják kezdeni az átkelést a Jalu-folyón és itt előre-láthatólag nagyobb harcok fognak bekövetkezni.

Székely akció.

A székelyföldi miniszteri kirendeltség a földmivelésügyi miniszter felhívására terjedelmes jelentést dolgozott ki a tuznádi székelykongresszusnak a földmivelésügyi tárcát érintő határozatairól s egyúttal ezen határozatok figyelembe vételével és azok kiegészítésével javaslatokat terjesztett Tallián Béla földmivelésügyi miniszter elé arra nézve, hogy a székelyföldi földműves nép gazdasági felsegítésére irányuló állami tevékenység a földmivelésügyi tárcá ügykörében mily intézkedéseket öléljen fel.

Tallián miniszter mielőtt a javaslatokat a székelyföldi felsegítési akciónak fokozatosan megvalósítandó programjaként elfogadta volna, a székelyföldi kirendeltségnek ezeket tartalmazó előterjesztését a tuznádi kongresszus elnökeinek, végrehajtó bizottságának, a kongresszusi előadóknak, a székelyföldi gazdasági egyesületeknek, a székelyföldi törvényhatóságoknak, a székelyföldi képviselőknek s egyáltalán az érdekelt szakköröknek és az ügy iránt érdeklődő szakegyéneknek azzal a kérelemmel küldte meg, hogy a jelentésben foglaltakra nézve felmerülhető észrevételeiket közölni sziveskedjenek.

A jelentés 27 nyomtatott ivny terjedelemben felöleli az állattenyésztést, nevezetesen a szarvasmarha-, ló-, sertés, juh- és baromfi-tenyésztés emelése, — továbbá a növénytermelés és pedig a szőlő-, len- és kender-, gyümölcs- és zöldség-termelés emelése érdekében szükséges intézkedéseket; részletesen foglalkozik a jelentés az erdőszet, legelőgazdaság, telepítés, munkásügy, a kivándorlás, gazdasági háziipar, hitelügy, a vasutak és víziutak, vízi munkálatok, a tagosítás és arányosítás, bányászat és vadászat ügyeivel; javaslatokat tartalmaz a jelentés a gazdasági élet fejlesztésének egyéb eszközeire, nevezetesen: a gazdasági egyesületekre, falusi gazdakörökre, szövetkezetekre nézve; kiterjeszkedik a jelentés a gazdasági ismeretek terjesztésére, a népkönyvtárak és népies mintagazdaságok létesítésére, a kisgazdaságok legjobbjainak jutalmazására, a gazdasági eszközök és gépek terjesztésére, valamint a fürdők fejlesztésére.

A székely kirendeltség jelentése a fentiekből kitétszóleg tisztán azon teendőkre szorítkozik, a melyek a földmivelésügyi miniszterium ügykörét, illetve a mezőgazdasági érdekeket érintik, s más kormányzati ágakba tartozó kérdéseket legfeljebb annyiban érint, a mennyiben azt a gazdasági kérdések szoros összefüggése követeli. Minthogy azonban a székelység bajai nem egyoldalúak, s azokon nem egyedül intézkedésekkal, hanem csak a közjólétet előmozdító minden kormányzati és társadalmi erő összhangzatos kifejtésével lehet segíteni s csak a mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, közigazgatási és kulturális élet összhangzatos kifejtésével lehet a Székelyföldön jobb viszonyokat teremteni: a székelyföldi kirendeltség gondoskodását oly feladatokra is kiterjeszti, a melyek más kormányzati ágba tartoznak.

A kirendeltség az előterjesztett javaslatoknál inkább csak a feladatok kijelölésére szorított s a teendő intézkedéseknek sem idejét, sem mérvét részletesen nem jelölhette meg. De hiszen sokkal szélesebb körűek a megjelölt feladatok, sokkal több pénz, időt és munkát igényel azok megvalósítása, semhogy előre meg lehetne állapítani azt. A ren-

delkezésre álló eszközökhöz és helyi viszonyokhoz képest csak fokozatos és következetes munkával lehet a javaslatokat megvalósítani s nem egy néhány év, hanem hosszú idő következetes és czélszerű munkája fogja a Székelyföld mezőgazdasági életét átalakítani, amelyben természetesen maguknak a székelyeknek kell a munkával legelő járni.

A székely akció vezetőségének lesz feladata, hogy a gazdasági egyesületekkel, a törvényhatóságok vezetékel és érintett vidékek lakosságával való állandó érintkezés révén a földmivelésügyi miniszter hozzájárulásával s a törvényhozás által rendelkezésre bocsátandó eszközökre való tekintettel megállapítsa, hogy mely vidék miben igényli legsürgősebben a felsegítés eszközeit s mily program szerint vitessék keresztül a Székelyföld mezőgazdasági életének a székelyföldi akciótól várt előnyös átalakítása.

Gimnáziumi éremgyűjtemény.

Hazánk ezeréves multtal, történelmünk oly sok gazdag és változatos eseménnyel, anyyi vé es virággal és dicső diadallal rendelkezik s mégis azt mondhatjuk, hogy hazánk az elmúlt rég időkben nagyon kevés történelmi emléket őrzött meg és mutathat fel. Pedig egy régi pénzecske, egy kő, egy tégladarab, egy bástya, egy váromladék, a multnak mindannyi beszédes emlékei, melyek sokkal meggyőzőbben, sokkal lelkesítőbben tanítják az ifju nemzedéket, mint bármelyik történelmi könyv lelkesítő, szép szavai. Míg a könyvekből közvetve értesülünk nemzetünk nagy eseményeiről: addig történelmi emlékek, azok feljegyzései közvetlenül, meghatóan és meggyőzően szólnak hozzánk nemzetünk nagy multjáról, dicső korszakairól. Amit egy pénzdarab, egy kő, egy festmény, egy szobor anyi közvelonséggel fejez ki és magyaráz meg: azt az élőszó, az írás csak halvány vonásokban tüntetheti fel.

Az egyiptomi hieroglyphák, Babilon, Ninive és Persopolis romjai mily mesés régiségbe vezetnek vissza s nyitják meg az emberiség előtt a történelem forrásait, eloszlatva a mese sötéttségét a históriai tudás világával.

Szóval a történelem nem nélkülözheti az ő segédtudományait, főképpen nem az ismetant, a heraldikát. Ernélkül a történelem csak száraz kronológiává válik mint azt nagyon jól jegyezte meg Elischer József kir. tanácsos, a szebeni tankerület érdemes főigazgatója, midőn mult heti látogatása alkalmával huszóves főigazgatói gazdag tapasztalatait és észleleteit főgimnáziumunk tanári karával közölte.

Ekkor fejtegette többek között azt, hogy az ifjuság sikeres tanításához mennyire szükséges a különféle gyűjtemények s így főképpen az éremgyűjtemény létesítése is. Hogy a főigazgató urnak igaza van: az kétséget nem szenved és vita tárgyát nem képezheti. Ha az elemi iskolai tanulóktól megkövetelik, hogy szülőföldjüket, szűkebb hazájukat, megyéjüket ismerjék földrajzilag, geológiailag, annál inkább megkövetelhető és meg is kell követelni a gimnáziumi tanulóktól. Ezeknek már nemcsak földrajzilag kell ismerni: flóráját, faunáját, kőzeteit, hanem történelme iránt is érdeklődéssel kell viseltetniök. Ennek pedig megismerésére nagyban befoly egy éremtár létesítése, amely a megye területén található érmeket, régiségeket foglalná magában.

Hogy szép gyűjteményt lehetne ily módon csinálni: anyyi bizonyos.

Háromszékvármegyének fényes szereplése a történelem folyamán szintén e gyűjtemény létesítése mellett szól és biztosítja annak gazdagságát. Csak érdeklődnünk kell az ügy iránt, csak fel kell emelnünk kérdő szavunkat Háromszékvármegye hazafias közönségéhez s akkor hiszem, hogy meg is lesz az eredmény.

Minden szülő, minden tanügybarát, ki gondolja, hogy ládája fenekén efféle pénzekre, régiségekre akad, keresse elő azokat s fiaik által juttassák el a helybeli főgimnázium igazgatóságához, hol a legkisebb pénzdarabokat is halás köszönettel veszik.

A mi az egyes családoknál értéktelen holmi, vagy csak kevés értéket képvisel, az összegyűjtve értékessé és tanulságossá válik nemcsak a tanulóifjuságra, de a nagy közönségre nézve is. Hiszünk, hogy felhívásunk nem fog pusztán elhangzani, ha-

nem annak intencióját megértik a szülők és tanügybarátok s közös erővel megalakítjuk a gimnáziumi éremgyűjteményt.

Biró Lajos.

EGYESÜLETI ÉLET.

— Titkari jelentés a kézdivásárhelyi önkéntes tüzoltó-egyesület 1901—1903. évi működéséről. —

(Folyt. és vége.)

Tekintettel arra, hogy szereink — egyideig megfelelő szertár helyiség hiánya miatt, valamint a hosszas használat következtében megrongálódtak: parancsnokságunk intézkedéseket tett a felszerelések kiegészítésére, pótlására, kijavítására. E célból gyűjtést is rendezett városunk polgárságánál, mely 158 korona s 90 fillért jövedelmezett, a gyűjtés azonban még folyik s a végleges eredményről később számolhatunk be. Egyben elhatározta, hogy a nagyon megrongálódott nyomó és szívó tömlők helyett ujak hozassanak, mert ezek nélkül esetleg a legnagyobb tüzvész esetén vallhatna fiaskót feekendők s így esetleg óriási szerencsétlenség következhetnék be a nyomó és szívó tömlők hiányos volta miatt.

A pontos és helyes szolgálat igen fontos lévén egyesületünk fejlődésére e tekintetben is tett intézkedéseket parancsnokságunk, uj szolgálati és szervezeti szabályzatról gon oskdván. Az uj szabályzatot kitűnő képesítettséggel bíró tisztársunk Nagy Gerő dolgozta ki ziváló buzgalommal, a parancsnokság magáéva tette s ujrászervezésünk után már azok szerint fogja a szolgálat irányítani.

Igen fontos és hasznos szolgálatot teljesített parancsnokságunk ez év február hó 2-án, midőn városunk polgarmestere kérésére alapos felülvizsgálat alá vette tüzrendészeti szempontból a város tulajdonát képező Vigadó épületet. Egy beható, alapos szakvéleményt készítettünk s terjesztettünk a vizsgálat eredményéről a városi tanács elé, mely javaslataink egy részét már is foganatosította s hisszük, hogy egyfelől az épület biztonsága, másfelől a Vigadóba színelőadásokra s bálokra mulatni, szórakozni járó közönség életbiztonsága érdekében is mielőbb foganatosítani fogja többi javaslatunkat is.

Egyesületünk alapja javára több ízben rendeztünk multságokat. Ezek közül megemlékezem az 1902. nyarán rendezett nyári multságáról, melyen 198 K. 58 f., továbbá a folyó évi farsangon rendezett jelmezes bálról, melyen 319 K. 02 f. tiszta jövedelmünk volt. És itt hálával kell megemlékeznem bálunk két védnökéről: Fejér Károly kir. járásbíró és Hassák Vidor főgimn. igazgató urakról, kik nemcsak megjelenésükkal, bálunkon való részvételükkel emelték annak fényét, de 40—40 koronás adományaikkal is kifejezésre juttatták azon nemes gondolkozásukat, melylyel tüzoltó-egyesületünk iránt viseltetnek. A bálon a parancsnokság szóval fejezte ki a két érdemes védnök iránti háláját, de átiratban is megköszöntük nemes önzetlen pártfogásukat. Sok ilyen derék férfit adjon az Ég egyesületünknek!

Egyesületünk minden tekintetben igyekezett teendőit teljesíteni s így — ha nagy dolgokat nem is produkálhattunk — mégis bátran elmondhatjuk, hogy hivatásunk teljesítése mellett városunk társadalmi mozgalmában is igyekezettünk egyesületünkről élet jelt adni, azokban résztveenni. Hazafias ünnepeken mindig testületileg részt vettünk — a megállapított szabályzat szerint s ebben kiváló rész illeti meg bulygos zenekarunkat, mely a kitartó munkában, folytonos tanulásban jó példával jár elől s ezáltal míg egyfelől a társadalom egyik hasznos intézményének bizonyította magát, másfelől meghálálni is igyekezett Kézdivásárhely város azon áldozatkészségét is, hogy a zenekar vezetőjének évi 600 K. fizetését a város pénztárából hordozza.

Parancsnokságunk is igyekezett méltányolni a zenekar munkásságát s ezért a zenekar 20 tagjának egyenruhát készíttetett, melynek költségei 560 koronára ruktak s így egy személy ruházata 28 koronába került, oly feltétellel, hogy azt a tagok a zenekar jövedelméből részletekben visszafizetik egyesületünk pénztárába. Ez összegből, t. i. az egyenruházatra kiadott 550 K. 97 fillérből az 1901. nyarán tartott multságon befolyt tiszta jövedelem takaré-

pénztára helyezéseivel 190 K. 58 f. már visszafizetett s a hátrálék is a zenekar jóvődelmének 3/4-ed része levonásával nemcsak le lesz törlesztve. Indítványozom a parancsnokság ezen eljárásának jóváhagyását, valamint azt is, hogy a zenekarnak buzgó szolgálatáért fejjeze ki a közgyűlés elismerését.

Örömmel kell bejelentenem a közgyűlésnek azt a nagyon fontos körülményt is, hogy Kézdivásárhely város, az általa hivatalos célra szükségből igénybevett szertárhelyiségünk helyett a modern igényeknek teljesen megfelelő új szertárhelyiséget építtetett 3426 korona 60 fillér költséggel. Felszerelésünk megkapták tehát végre az annyira szükséges állandó szertári helyiséget; méltó e feletti örömről, méltó, hogy hálánkat fejezzük ki városunk nagyérdemű tanácsának is mely ily áldozathozattal szíves volt azt — a fölünk elfoglalt régi helyiség helyett — felépíteni megteremteni. Indítványozom, hogy mondjon a közgyűlés őszinte köszönetet a tek. városi tanácsnak és képviselőtestületnek s ezt átiratlag is juttassa kifejezésre.

A mit most terjeszték a közgyűlés elé, az már az egyesületünket érdekli személyi változásokról szól.

Elvesztettük a lefolyt idő alatt hatolykai Pötsa József v. b. t. t., főispánt, vármegyei tüzoltó-szövetségünk érdekes elnökét, ki magas rangja dacára sem szégyenlette fölvenni magára a tüzoltó egyenruhát, ki egész lelkes lésszel támogatta vármegyénk tüzoltó ügyét s ki 1893. szept. 17-én tartott zászlószentelésünkön nemcsak legfőbb védnökünket József kir. főherceget képviselte, de személyesen vezette a zászló előtt tisztelgő összes vármegyei tüzoltó egyesületek tisztelgését is. Elhunyt tehát egyesületünkre vesztőség lévén, temetésén Nagy Károly főparancsnok vezetésével 5 tagu küldöttség jelent meg a lobogó alatt, megadván a végtisztességtételt.

Elvesztettük Kovács Dániel volt főparancsnokunkat is ez évi február 23-án. Hogy ki volt nekünk Kovács Dániel s mit vesztettünk benne: főlősleges bővebben részletezni. Neki köszönhetjük egyesületünk felvirágoztatását, megerősödését. Ő teremtette meg egyesületünk lobogóját; ő vitte keresztül, hogy városunk képviselőtestülete és tanácsa több, mint 15 év óta állandóan fizeti zenekarunk karmesterét, felépítette másházunkat — s legújabbán modern és szép szertárhelyiségünket. Mint főparancsnok a kötelesség teljesítésben mindig elől járt, míg csak egészségi állapota engedte, szóval jó példát adott városi polgártársainknak, hogy a tüzoltás igen fontos közügy, melyet szolgálni nemcsak tisztesség, de hazafias és erkölcsi kötelessége városunk minden polgárának. Ezért az ő halála, mely gyászt hozott egyesületünkre is; híven osztozkodniuk is bánatos családjá keservében. Koszorút nem tettünk rajtatálára, de e helyett létesítettünk egy 50 koronás alapítványt, mely „Kovács Dániel főparancsnok alapítvány” címen külön takarékpénztárilag kezelve, kamataival egy magát legjobban viselő, gyakorlatokra pontosan eljáró, szakmáját kitűnően értő szegénysorsú tüzoltót fog egyesületünk megjutalmazni. Temetésén az egész egyesület résztvevő lobogóval s zenekarával együtt s küldöttségileg is kifejeztük a gyászoló család előtt egyesületünk mélyen érzett részvétét. Indítványozom, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvében is örökítse nemcsak elhunyt feletti őszinte részvétét, de el nem hervadó érdemeit is.

Elvesztettük a lefolyt idő alatt a működő tagok közül K. Csizsár József osztályparancsnokot, Czimbalmos Ferenc osztályparancsnokot s Kerekes Józsefet. Mindhármán hív munkásai voltak tüzoltó egyesületünknek, utóbbi végzetes betegségét is egy tüzvész alkalmával szerezte. méltó azt mindhármán egyesületünk jegyzőkönyvében is megörökítendő elismerésére. Mondjunk áldást mindnyájuk emlékére.

Czimbalmos Ferenc utódává másház osztályparancsnokká Fejér Károly keressző, okl. gazda és okl. tüzoltó tisztet választotta meg parancsnokságunk, ki azóta kifejtett lelkes, ügyesrető buzgalomával egyesületünk egyik legderékobb tisztjének mutatta magát. Biró Sándor főparancsnoki segéd tisztet elfoglaltsága miatt e tisztéről lemondván, helyébe Ósz László segédpapot, majd ennek eltávózása után Ifj. Benkó Géza postasegéd tisztet választotta meg parancsnokságunk.

Ezekben nagyjában beszámoltam a parancsnokság főbb intézkedéseiről, a főbb eseményekről; egy igen jelentékeny dologról kell még megemlékeznem,

melyet szándékosan hagytam legutoljára, épen fontossága miatt. És ez nem más t. közgyűlés, mint az a tevékenység, melyet parancsnokságunk egyesületünknek általában a tüzoltás ügyének újjászervezése érdekében a lefolyt idő alatt kifejtett.

Sajnosan kell ugyanis konstatálnunk t. közgyűlés, hogy városunk társadalma eléggé ki nem fejezhető közönnyt tanúsít a tüzoltás ügye iránt, pedig, ha valahol, úgy épen városunkban, sajátos építkezési rendszere miatt igazán égető szükség van egy erős, jól szervezett tüzoltó-egyesületre, mely vészben, viharban dacolni tudjon a bős elemekkel.

Nem a város és a közönségről van szó, midőn közönnyről szölok, hanem arról, hogy városunk tömeggyökeres polgárságának nagyobb része: az ifjuság, vonakodik a tüzoltó-egyesület kötelékébe lépni s ezáltal közügyet szolgálni, oly közügyet mely városunk minden polgárának vagyoni és élet biztonságát van hivatva szolgálni.

Ebből a célból többszörösöu tett intézkedéseket parancsnokságunk. Ezt előzta valójában az az intézkedés is, hogy a városi hatóság közreműködésével szolgálatba szorította a köteles tüzoltókat. A 417 köteles tüzoltó közül 108 egyén váltotta meg magát a köteles tüzoltói szolgálat alól; a többi a rendőrkapitányság közreműködésével 100-anként gyakorlatra berendelte parancsnokságunk kiképzés céljából. Ez is lendített valamit a tüzoltás ügyén, de azt, a mit reméltünk, hogy t. i. a köteles tüzoltók tömegesen lépnek be önkéntes egyesületünkbe, nem értük el. Épen azért ismételtünk megteztünk mindent, hogy egyesületünk új tagokkal szaporodjék s ekként új erővel felfrissülve, egyesületünk egész újra szervezkedjék. Felhívásokat boesátottunk ki falragaszokon s a helyi két lapban is az iránt, hogy lépjenek be minél többen egyesületünk keblébe, melynél nemesebb téren alig lehet szolgálni városunk közjavit s mindnyájunk vagyoni s életbiztonsági érdekeit.

Ez a közgyűlés volna hivatva bizouyságot tenni arról, hogy mi eredménye volt felhívásainknak, hogy hányan értették meg hívó, kérés, esdő szöszatunkat. Ez a közgyűlés van hivatva újra szervezni egyesületünket és én nem végezhetem méltóbban szerény titkári jelentésemet, mint ha az újraszervezés munkájához mai közgyűlésünknek szerencsét, áldást kívánok!

Kérem jelentésem szíves tudomásul vételét!

Vajna Károly,
titkár.

NAPI HIREK.

— **Egyházi közgyűlés.** A kézdivásárhelyi r. kath. egyházközség ápril. 5-én népes közgyűlést tartott a főgimnáziumi rajzteremben. A közgyűlést Stadler Albin plebános nyitotta meg szép beszéddel; jelezte a közgyűlés főtárgyának: a gondnok- és egyháztanács újraválasztásának fontosságát s felhívta a híveket, hogy legjobb meggyőződésük szerint igyekezzenek a választást megejteni. A közgyűlés összehívására s más alakiságra vonatkozó eljárás elintézése után a közgyűlés Stadler plebános indítványára gondnokká egyhangulag ismételtén Dr. Vargha Béla ügyvédet választotta meg, ki e sok felelősséggel és teherrel járó tisztelet 3 éven át már kiváló buzgalommal s pontossággal teljesítette. Az egyháztanács tagjainak a közgyűlés az öttagu kijelölt bizottság javaslata alapján szintén egyhangulag választotta meg a következőket: Molnár Ferenc, Bandy István, Dr. Balogh Vendel, Welnreiter György, Vajna Károly, Piblinger Vince, Tuzson Pál, Id. Zsigmond György, Fekete Márton Ifj. Jakab István, Dávid Antal, Dávid István, Wertán Vencel, Wertán István, Fejér Antal, Fejér Károly j.-bíró (régiek), Asbóth Viktor házifőnök, Hassák Vidor igazgató, Bayler Kálmán törv. sz. bír., Baresa Miklós alj.-bíró, Biró Lajos tanár, Stocker Antal kir. ügyész, Dr. Szacsavay Gyula ügyvéd és Veress Gyula törv.-sz. bírót (ujak) Kézdivásárhelyről; Bertalan András és Rancz Sándort Oroszfaluból rendes tagoknak; Dávid Gyula, Hamar Zoltán, Konez Károly, Várhelyi György (régiek), Zsigmond György tanár, Iványi Antal tanár, Bence József, Erős János, Orosz István, Apró András, Dr. Lukács Vilmos ügyvéd és Kovács Gergely szües (ujak) Kézdivásárhelyről s Bertalan Gábor, Fogarasi Lajos s Pászka József Oroszfaluból, póttagoknak. A választás után a kepe

kivás ellen beadott folyamodásokat tárgyalta a közgyűlés, majd a jelenlegi kántori lakásul szolgáló épület méltányos árban való eladására adott az egyháztanácsnak felhatalmazást s ezzel a közgyűlés, melyet Stadler plebános mindvégig kiváló tapintattal és erélyvel vezetett, véget ért.

— **Eljegyzés.** Bitay Béla, a kézdivásárhelyi kir. törvényszék derék ifju aljegyzője husvét másod napján este váltott jegyet Csizsár Iduskával, Csizsár Imre tekintélyes szeszgyáros és felesége Fülöp Vilma urhölgy szép és kedves leányával Kézdivásárhelyen. Szerencse és boldogság legyen a szép frigy kísérője.

— **Diszvacsoza.** Azon alkalomból hogy 6 Felsége Szentiványi Miklósnak, Háromszékvármegye Alispánjának a kir. tanácsosi címet, dr. Antal Mihály megyei főorvosnak a Ferenc József-lovagrendet adományozta, Háromszékvármegye tisztikara a törvényhatósági bizottság tagjaival egyetértően a kitüntetettek tiszteletére ápril 10-én Miklós Mátyás sepsiszentgyörgyi vendéglőjében ünnepélyes vacsorát rendez.

— **Esküvő.** Fekete János, kézdivásárhelyi ifju iparos husvét másodnapján tartotta esküvőjét Kézdivásárhelyen Kovács Mariskával, Kovács János polgártársunk szép és kedves leányával. Az esküvőn és az ezt követő lakomán fényes násznép vett részt. Áldás s boldogság legyen az új páron.

— **Újgyűvőd.** Szencskatonai Dr. Debrecey Béla ügyvédjelölt a napokban tette le jeles sikerrel az ügyvédi vizsgálatot Marosvásárhelyen. Irodáját — mint értesülünk — Nagyajtán fogja megnyitni. Gratulálunk.

— **Házasság.** Z. Kozma Irmuska és kézdivásárhelyi Novák S. István nagyenyedi gyógyszerész folyó hó 9-én délelőtt 8 órakor tartják esküvőjüket a segesvári róm. kath. templomban. Sok szerencsét.

— **A marosvásárhelyi Székely Társaság első evkönyve** most hagyta el a sajtót. A társaság eddigi munkásságának ismertetése mellett tartalmazza az összes székely társaságok székhelyének és tisztí karának névsorait s a Székelyföldet vagy népet tárgyaló művek repertoriumát is. A 11 ivre terjedő művet 1 korona 20 fillér beküldése ellenében portómentesen küldi meg a társaság. — Ugyancsak most adta ki a társaság a Székelyföldön a tanítók számára kijelölt nyári üdülő helyek ismertetését egy kis füzetben. 17 ilyen vidék van felsorolva s az ottani elhelyezkedés minden részlete föl van tárva benne. — E füzetet díjtalanul küldi meg a társaság mindenkinek, ki aziránt hozzá fordul.

— **Betöréses lopás.** Fejér Károly helybeli kereskedőnek udvarán a napokban betörők jártak. A zsákmány 15 pulyka volt s ugy jutottak hozzá, hogy a lakatal lezárt ajtót feltörték. A tettesek ismeretlenek azonban; a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Méhészeti előadás Kézdivásárhelyt.** Nagy János méhtenyészési szaktanár folyó évi április 11-én d. e. 9 órakor az „Erzsébet” árva-leánynevelő intézet, 11 órakor pedig Mihály Gergely kir. telekkönyvezető államilag segített méhesen gyakorlati irányú előadást tart. Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

— **A marosvásárhelyi Székely Társaság 12** különböző irányú, több kevesebb költséggel járó székelyföldi kirándulás tervezetét és költségvetését állította egybe. Ezt kinyomatva 5000 példányban, teljesen ingyen boesátja az érdeklődők rendelkezésére. E füzet számára hirdetésekét is vesz fel a társaság. — Egy oldal — minden oldalon csak egy hirdetés lesz — ára 10 korona. Szöveg és pénz folyó évi május hó 1-ig a társaság címére küldendő.

— **Földrengés** volt Kézdivásárhelyen április 4-én délben. Egy rendkívül erős hatalmas lökés volt kelet-nyugati irányban s rá néhány másod perc múlva három kisebb lökés is volt érezhető. Az első lökés oly nagy volt, hogy az órák ingái megálltak s a függő tárgyak több percig tartó heves mozgásban voltak.

— **Új rendelet a vasárnapi munkaszünetről.** Már hetekkel ezelőtt megirtuk a „Magyar Kereskedők Lapja” nyomán, hogy Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a vasárnapi munkaszünet szabályozásának kérdését beható tárgyalás és újabb megfontolás alá fogja venni, hogy az eléje terjesztett összes kérelmekkel, óhajokkal és javaslatokkal a legbehatóbban és a mindkét rendbeli érdekeltéggel összes figyelembe jöhető érdekének mérlegelésével foglalkozhassék.

Hirdetések.



Méregmentes!



Szabadalmazva 1216. sz.

„Fuchsol“ kipurítja az összes rágólatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

„Fuchsol“ kipurítja az összes férgeket, u. m. poloskát, bolhát, svábbogarakat, molyt, stb. a fajzattal együtt.

„Fuchsol“ nem általános szer, hanem minden állatnem részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél. (8. 4—12.)

Közvetlenül kapható Ujházy Árpád és Társai vegyészeti laboratóriumában POZSONYBAN.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

szorvetőgépek, Planet jr. kapálók,

szecskaavágók, répavágók, kukoricza-morzsológók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



(31. 3—18.)

Egy használt, de teljesen jó karban levő

szalon garnitúra

nagyon jutányos áron azonnal eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

55. 2—3.

Hirdetések

olcsó áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Magyar gyártmányok gyári áron!

Üveg és porcellán raktár!

Magyar gyártmányok gyári áron!

Van szerencsém a mélyen tisztelt vevő közönség tudomására hozni, hogy **három első rendű magyar gyártól** szerződésileg egyedüli elárusításom és szoros számlára

központi raktárom

van, **Háromszék és Csikmegyék** részére külön képviselő, és pedig:

1. A bükszádi üveggyár telepekről Bükszádból, honnan mindennemű fuvott és metszett üveg árut raktáron tartok úgy az egyes, mint a nagybani bevásárló közönség részére.

2. A pozsony-ligetfalvi „Szecesszió“ szürkére zománcozott konyha edényekből, a mely legtartósabb és legolesőbb főzőedény s mindenekfelett rendkívül fontos s figyelemre méltó az Országos hivatalos vizsgálati állomásokon eszközölt vizsgálatok alapján nyert bizonyítékok, hogy a „Szecesszió“ szürkére zománcozott edényeműek nemcsak, hogy a törvényes előírásoknak megfelel, hanem az edények zománc máza jóval azon felül, az előírtól még sokkal erősebb savak ellenében is ellentálló képességgel bír, mely szerint az egészségre legkevésbé se ártalmas. Bebizonyult más gyármánynál, hogy a kék és színes edényekhez az olesóbb, de ártalmas antimonoxidot, míg ellenben a „Szecesszió“ szürkén zománcozott edény áruai a mindenestre jóval drágább cinoxid használata mellett hozatnak forgalomba.

3. A „Szandrik“ ezüst és alpaccaezüst gyár, mely gyártmányból raktáron tartok alpacca és alpaccaezüst evőeszközöket, alpaccaezüst cukor és cukorpor szelencéket, különféle dísz- és használati tárgyakat, kávéházi és vendéglői felszereléseket, mely gyártmány ezüstözéseért minden egyes darabért **20 évig jótállok**

Mivel ezen magyar gyár más gyárosoknál olesóbb is, de főként megbízhatóságra minden eddigi gyártmányokon felül áll, s így különösen az áru minőségével, jószágával versenyez, azt bárkinek is jó lélekkel ajánlhatom.

Fentvezett áruk, gyári áron egyedül nálam kaphatók. Minden más gyártmányú külföldi china ezüst árut végképp kiárulok, s azokat saját beszerzési áron bocsátok rendelkezésre.

Midőn eddigi szíves bizalmukért ezúton köszönetet mondok, kérve a mélyen tisztelt vevőközönséget becses bizalmával ezután is megtisztelni, biztosítom, mint e szakmához értő kereskedő, főtörekvésem mindég oda irányul, hogy ne csak áráimmal, de kiváltképp az áru minőségével mélyen tisztelt vevőim pártfogását kiérdemeljem.

Ajánlom dus választéku raktárom porcellán, tükrök, diszműáru, gyermekjáték és konyha berendezési tárgyakból.

Kérve szíves pártfogásukat

kiváló tisztelettel:

JANCSÓ GYULA.

52. 8—8.

Magyar gyártmányok gyári áron!

Alpacca ezüst áruk 20 évi jótállás mellett.

Magyar gyártmányok gyári áron!

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózesnél Kézdivásárhelyt.